

**Міністерство освіти і науки України
Рівненський державний гуманітарний університет
Інститут психології та педагогіки
Кафедра вікової та педагогічної психології
Кафедра загальної психології та психодіагностики**

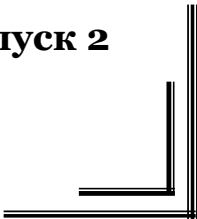

**Актуальні питання
психологічної
науки**

**Альманах студентського наукового
товариства**

Випуск 2

Рівне - 2009

Актуальні питання психологічної науки: Альманах студентського наукового товариства: Матеріали звітної наукової конференції викладачів, співробітників, докторантів, аспірантів та студентів РДГУ за 2008 р. (24-25 лютого 2009 р.). – Випуск 2. – Рівне: РДГУ, 2009. – 140 с.

Головний редактор:

Ямницький В.М. – доктор психологічних наук, професор кафедри загальної психології та психодіагностики РДГУ.

Редакційна колегія:

Павелків Р.В. – доктор психологічних наук, професор, завідувач кафедри вікової та педагогічної психології, директор Інституту психології та педагогіки РДГУ;

Воробійов А.М. – кандидат педагогічних наук, професор, завідувач кафедри загальної психології та психодіагностики РДГУ;

Литвиненко С.А. – доктор педагогічних наук, професор кафедри вікової та педагогічної психології РДГУ;

Безлюдна В.І. - кандидат педагогічних наук, доцент кафедри вікової та педагогічної психології РДГУ;

Главінська О.Д. – кандидат психологічних наук, доцент кафедри загальної психології та психодіагностики РДГУ;

Корчакова Н.В. – кандидат психологічних наук, доцент кафедри вікової та педагогічної психології РДГУ;

Павелків В.Р. – кандидат психологічних наук, доцент кафедри загальної психології та психодіагностики РДГУ;

Рудь Г.В. – кандидат психологічних наук, доцент кафедри загальної психології та психодіагностики РДГУ;

Романюк В.Л. – кандидат біологічних наук, доцент кафедри загальної психології та психодіагностики РДГУ;

Созонюк О.С. - кандидат психологічних наук, доцент кафедри вікової та педагогічної психології РДГУ.

Друкується за рішенням науково-методичної ради РДГУ (протокол № ____ від ____-____ 2009 р.)

За достовірність фактів, дат, назв тощо відповідальність несуть автори матеріалів.

Зміст

Вступ	6
Бабак Костянтин. Психологічні засади професійного розвитку студентів	7
Багній Алла. Особливості ділових конфліктів	8
Басік Наталія. Психологічні особливості сюжетно-рольової гри дошкільника.....	13
Білобров Катерина. Мотиваційні та когнітивні чинники поведінки споживачів	16
Бойко Наталія. Мотивація споживання: класифікація, досвід дослідження.....	18
Ващук Тетяна. Особливості психічного розвитку дітей раннього віку в умовах родинної депривації.....	20
Волинець Маргарита. Психологічний аналіз стратегій самоствердження депривованих підлітків.....	22
Галабурда Лідія. Поняття „важка дитина” у психолого-педагогічній літературі.....	25
Голубюк Юля. Психологічні особливості самовиховання в підлітковому і юнацькому віці	27
Гоч Наталія. Корекція проявів конфліктної поведінки особистості	30
Грибенко Наталія. Психологічні чинники ефективності реклами.....	33
Гудз Анна. Психологічні особливості формування самооцінки молодших школярів.....	36
Демчук Олена. Психологічний аналіз вікових особливостей становлення життєвої компетентності особистості.....	39
Дука Ольга. Альтруїзм як особистісна стратегія поведінки у подружніх парах.....	42
Кирилюк Альона. Психологічні особливості соціалізації аутичної дитини	44
Кирилюк Марина. До проблеми психологічного аналізу рекламних технологій.....	46

Актуальні питання психологічної науки

Кириченко Наталія. Психологічна цінність людської мети.....	48
Ковальчук Богдана. Вплив соціального фактору на стратегію самоподачі особистості	50
Ковальчук Вікторія. До проблеми внутрішньо особистісної детермінації самотності	53
Козачук Олена. Перспективи корекції гомогендерної сексуальної орієнтації	55
Козишкурт Уляна. Психологічний аналіз дитячих страхів: превентивні заходи.....	58
Кравець Вікторія. Психологічний аналіз взаємовідносин дітей дошкільного віку з батьками	61
Кравчук Олена. Теоретичний аналіз компонентів готовності дитини до навчання	63
Крупко Тетяна. Феномен професійного самовизначення в період ранньої юності	66
Кучерук Наталія. Розвиток творчих здібностей у підлітковому віці.....	68
Лисяк Оксана. Поняття внутрішньоособистісного конфлікту у психології	71
Музичук Анастасія. Розвиток професійної ідентичності у сфері медичного працівника	73
Назарова Ірина. Застосування психотехнік у корекційній роботі з дітьми із затримкою психічного розвитку	77
Нех Ольга. Аналіз впливу консультативної психологічної допомоги на розвиток особистості клієнта.....	80
Огородник Юлія. Психокорекція страхів у молодшому шкільному віці.....	83
Новікова Вікторія. Психологічні особливості соціальних інтеракцій представників сучасної молодіжної субкультури.....	86
Палагнюк Володимир. Ціннісні детермінанти формування соціальних установок	91
Петрукова Анна. Причини адиктивної поведінки у студентів	93

Пешко Наталія. Психологічні особливості гіперактивної поведінки	96
Пивоварчук Тетяна. Психологічний аспект комунікативного підходу у вивченні іноземної мови	98
Присяжна Діана. Спілкування батьків і дітей як детермінанта психічного розвитку дитини	100
Прищепя Марина. Засоби масової комунікації як фактор соціалізації особистості	103
Романюк Володимир. Вчення Чарльза Дарвіна та проблеми клінічної психології	106
Романюк Людмила. Критерії психічного здоров'я особистості учнів: функціональні аспекти	109
Саливон Ірина. Соціально-психологічні причини подружніх конфліктів	112
Скоронад Христина. Проблема соціальної адаптації розумово відсталих дітей	115
Соляр Віта. Ставлення сучасної молоді до Збройних Сил України.....	117
Тарасова Катерина. Подолання порушень у батьківсько-дитячих взаєминах	119
Тисяк Ірина. Особливості сприйняття буття представниками різних релігійних вірувань	123
Турченко Олександр. Психологічна допомога хворим на цукровий діабет типу 2 з надмірною вагою: психодинамічний підхід	125
Харковська Наталія. Психологічний аналіз внутрішньо-особистісних конфліктів підлітків.....	130
Хорко Ольга. Розвиток самосвідомості особистості як фактор попередження дендивідуалізації особистості	131
Шевчук Леся. Психологічні особливості стилю міжособистісної взаємодії підлітків.....	134
Яворська Галина. Психологічні особливості керівництва військовим підрозділом.....	136

Список використаних джерел

1. Богоявленская Д.Б. Психология творческих способностей. - М.:Академия, 2002. - 320 с.
2. Лук А.Н. Психология творчества. - М.: Наука, 1978. - 126 с.
3. Моляко В.А. Техническое творчество и трудовое воспитание. - М.: Знание, 1985. - 80 с.
4. Пивоварова О.В. Методи розвитку творчого мислення // Практична психологія та соціальна робота. - 2007. - № 2. - С. 52-54.

УДК 159.9**ПОНЯТТЯ ВНУТРІШНЬООСОБИСТІСНОГО
КОНФЛІКТУ У ПСИХОЛОГІЇ****Лисяк Оксана, аспірантка***Керівник: Ямницький В.М., доктор психологічних наук, професор*

Конфлікт— досить складне соціальне і психологічне явище, успішність вивчення якого у великій мірі залежить від якості вихідних методологічних і теоретичних передумов та використовуваних методів.

Найбільш активно проблема внутрішньоособистісних конфліктів розроблялася класиками зарубіжної психології. Аналіз існуючих концепцій показує неоднозначність поглядів на це явище. Їхньою характерною рисою є те, що проблема внутрішньоособистісного конфлікту в основному вирішується в контексті розуміння особистості, яке сформулювалося в рамках тої чи іншої психологічної школи.

У психоаналітичному напрямку акцент робиться на його біопсихологічному трактуванні.

У рамках гуманістичної психології за К.Роджерсом в основі конфлікту лежить протиріччя, що виникає в особистості між усвідомленими, але хибними самооцінками, які людина набуває протягом життя, і самооцінкою на неусвідомленому рівні. А.Маслоу сутність внутрішньоособистісного конфлікту розглядає як нереалізовану потребу людини у самоактуалізації.

За К.Левіним внутрішньоособистісний конфлікт— це ситуація, в якій на суб'єкта одночасно діють протилежно направлені сили приблизно однакової величини, і суб'єкт вимушений робити вибір між позитивною і негативною тенденціями, між позитивною і позитивною, між негативною і негативною тенденціями.

Актуальні питання психологічної науки

В рамках біхевіоризму внутрішньоособистісний конфлікт трактується як погана звичка, результат поганого виховання.

Серед вітчизняних психологів одним з перших внутрішні конфлікти досліджував А.Лурія. Під внутрішньоособистісним конфліктом він розумів ситуацію, коли у поведінці індивіда стикаються дві сильні, але протилежно направлені тенденції.

Значний внесок у розвиток теорії внутрішньоособистісного конфлікту внесли психологи В.Мерлін, В.Мясищев, Н.Левітов, Л.Славіна. Наприклад, у В.Мерліна внутрішньоособистісний конфлікт— це «результат гострого незадоволення глибоких і актуальних мотивів та відношень особистості», у Н.Левітова— це боротьба мотивів, яка усвідомлюється як переживання душевного розладу.

В останні роки внутрішньоособистісний конфлікт активно вивчається Ф.Василюком, Т.Титаренко, Ю.Юрловим. Ф.Василюк розглядає внутрішній конфлікт як один з видів критичних життєвих ситуацій (поряд зі стресом, фрустрацією та кризою). Конфлікт виникає у результаті сутички двох внутрішніх спонукань, відображених у свідомості у вигляді самостійних цінностей. Внутрішній конфлікт протікає у формі особливого «ціннісного переживання». Показником внутрішньоособистісного конфлікту є сумнів у істинній цінності мотивів і принципів, якими суб'єкт керувався у житті.

Внутрішньоособистісний конфлікт у психології можна оприділити як гостре негативне переживання, викликане тривалою боротьбою структур внутрішнього світу особистості, що виражає протиріччя зв'язки із соціальним середовищем та затримує прийняття рішення.

Важливими є ідеї про протиріччя між образами "Я- реальне" і "Я- ідеальне". Слід завважити і значимість прояву конфлікту при виникненні дезадаптації особистості в процесі переживання нею конфлікту, розмежування особистісного смислу й особистісної значимості існуючого протиріччя.

Аналіз поглядів сучасних психологів на сутність внутрішньоособистісних конфліктів дозволяє виділити декілька підходів, які найчастіше зустрічаються. У цих підходах внутрішньоособистісний конфлікт визначається як зіткнення протилежних тенденцій, потреб, мотивів, "презентацій" назрілого протиріччя, невідповідностей між можливостями й бажаннями особистості, між особистістю і "роллю", що вона змушена виконувати, між образами "Я реального" і "Я ідеального", між рівнем самооцінки індивіда й реальністю, а також порушенням адаптаційних механізмів

нормального функціонування психологічного захисту.

Епіцентром виникнення протиріч виступає самосвідомість особистості. Ілюзії самосвідомості часто породжуються тим, що в людини під впливом визначених життєвих обставин виникають значні протиріччя, розбіжності між реальним та соціальним образом "Я", а також між реальним та ідеальним образом самого себе. Сам стан внутрішньоособистісного конфлікту виникає тоді, коли порушується відповідність між трьома сферами діяльності особистості: операціональною, мотиваційно-цільовою, змістовною.

Більшість сучасних учених-психологів найважливішим чинником, який лежить в основі внутрішньоособистісного конфлікту, називають протиріччя між несумісними мотивами, цілями, потребами або іншими мотиваційними утвореннями особистості. Інші ж автори відстоюють положення про зазначений феномен як порушення адаптаційних механізмів особистості.

Список використаних джерел

1. Анцупов А.Я., Шипилов А.И. Конфликтология.-М.: ЮНИТИ, 1999, с. 294-295
2. Конфликтология/ Под ред.А.С.Кармина.- СПб.: Лань, 2001.- с. 129
3. Общая психология /Под ред. Петровського А.В.- М.: Просвещение, 1986.-с.224

УДК 159.923.2

РОЗВИТОК ПРОФЕСІЙНОЇ ІДЕНТИЧНОСТІ У СФЕРІ МЕДИЧНОГО ПРАЦІВНИКА

Музичук Анастасія, магістрантка

Керівник: Безлюдна В.І., кандидат педагогічних наук, доцент

Сучасний етап розвитку суспільства, який характеризується автоматизацією майже усіх сфер професійної діяльності, запровадженням нових технологій, народженням парадигм та концепцій, зумовлює появу двох зустрічних тенденцій розвитку ринку праці та професійного простору в цілому: з одного боку, можна казати про переорієнтацію, заміну монопрофесіоналізму на поліпрофесіоналізм (за швидкоплинних соціально-економічних умов дедалі зростає потреба у спеціалістах, які здатні успішно та ефективно адаптуватися, знаходити та реалізовувати себе у різних сферах); з іншого - спеціальні технології передбачають наявність вузькоспрямованих спеціалістів так званого "закритого світу".